

САЛОҲИЯТЛИ КАДРЛАР ЗАХИРАСИГА КИРИТИЛГАН НОМЗОДЛАР РАҲБАРЛИК ЛАВОЗИМЛАРИГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Юлдошева Барно Худойберди кизи

Президент ҳузуридаги давлат хизматини ривожлантириш Агентлигининг
Самарқанд вилояти филиали инспектори

АННОТАТСИЯ

Ушбу мақолада Давлат фуқаролик хизмати” тўғрисидаги қонун, “Миллий кадрлар захираси”, “Салоҳиятли кадрлар захираси” ни шакллантириш, номзодларнинг малакасини ошириш ва унинг аҳамияти ҳақида фикр юритилади

Калит сўзлар: ҳоким ёрдамчиси, ёшлар етакчиси, хотин-қизлар фаоли, стажировка, дублёр, қайта тайёрлаш, салоҳиятли кадрлар захираси.

Сўнгги йилларда мамлакатимизда давлат хизмати фаолияти самарадорлигини оширишга қаратилган кенг кўламли ислохотлар амалга оширилмоқда. Хусусан, ходимларни самарали бошқариш ва инсон ресурсларини ривожлантиришга, малакали кадрлар захирасини рақобат асосида шакллантиришга эътибор берилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 3 октябрда қабул қилган “Кадрлар сиёсати ва давлат фуқаролик хизмати тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги 5843-сонли фармонида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат хизматини ривожлантириш агентлигининг асосий вазифаларидан бири сифатида “Миллий кадрлар захираси” ни шакллантириш ва юритиш топшириғи берилган эди. Ушбу топшириққа асосан Агентлик томонидан давлат органлари ва ташкилотларининг раҳбарлик лавозимларига захира кадрлар базаси шакллантирилди. Ушбу захира келгусида давлат бошқарув органларига салоҳиятли ва истикболли кадрларни тайёрлашга хизмат қилади.

2022 йил 8 августда қабул қилинган “Давлат фуқаролик хизмати” тўғрисидаги қонуннинг 25-моддасига мувофиқ Миллий кадрлар захираси давлат фуқаролик хизматчиларининг раҳбарлик лавозимларини малакали кадрлар билан тўлдириш мақсадида давлат фуқаролик хизматчиларини марказлаштирилган ҳолда саралаб олиш, тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва узлуксиз малакасини ошириш тизимидир. Миллий кадрлар захираси давлат фуқаролик хизматининг раҳбар кадрлар таркибини барқарор таъминлаш ва унинг сифатини яхшилаш, давлат фуқаролик хизматчисининг касбий компетенциясини ошириш

ҳамда хизматда лавозим бўйича кўтариш мақсадида шакллантирилади. Миллий кадрлар захирасини шакллантириш ва юритиш Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги томонидан амалга оширилиб келинмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев 2022 йил 4 август куни “Давлат хизматини ислоҳ қилиш ва бошқарувда натижадорликни ошириш чоратадбирлари” тўғрисида кенгайтирилган тарзда ўтказилган ведоселектор йиғилишида давлат идораларида «маҳалладан—республикагача» тамойили асосида кадрларни ўстириш тизими жорий қилиш бўйича топшириқ берар экан «Биз давлат хизматини маҳаллага тушириш бўйича катта ислоҳотларни бошладик. Ҳар бир маҳаллада — раис, ҳоким ёрдамчиси, ёшлар етакчиси ва хотин-қизлардан иборат яхлит тизим яратилди. Бундан буён, раҳбарлик лавозимларига номзодлар маҳаллада одамлар билан ишлаган, уларнинг муаммосини ўз кўзи билан кўриб, ҳал қилган кадрлар орасидан танлаб олинади», — деди Шавкат Мирзиёев.

Президент раҳбарлигида ўтказилган видеоселектор йиғилишида берилган топшириққа асосан юқори натижаларга эришган маҳаллалардаги ҳоким ёрдамчилари, ёшлар етакчилари ва хотин-қизлар фаоллари орасидан республика бўйича 1000 нафари салоҳиятли кадрлар резервига киритилди.

Юқоридаги вазифани амалга ошириш мақсадида Самарқанд вилоятида ҳам тегишли йўналишларда номзодларни саралаш ва танлаш ишлари амалга оширилди. Хусусан, 2022 йилнинг сентябрь-октябрь ойи давомида вилоятдаги 1126 та маҳалладаги 3378 нафар ҳоким ёрдамчилари, ёшлар етакчилари, хотин-қизлар фаоллари орасидан сектор раҳбарлари ва йўналишлар бўйича туман (шаҳар) ҳоким ўринбосарининг хулосалари ҳамда “360” даража сўровнома натижаларига кўра дастлаб 456 нафар номзод саралаб олинди. Саралашнинг кейинги босқичида номзодлар махсус билим ва психодиагностик тест синовларидан ўтказилди. Шунингдек, тест босқичида 65 фоиз ва ундан юқори натижаларни қайд этган ҳамда олдинги иш жойлари ва иш стажлари ҳисобга олинган ҳолда 192 нафар номзод сараланиб олинди. Сўнгги босқич суҳбат натижаларига кўра, улардан 120 нафари сараланиб, салоҳиятли кадрлар захирасига киритилди. Улардан *90 нафари ҳоким ёрдамчилари, 24 нафари ёшлар етакчилари, 6 нафари хотин-қизлар фаоллари ҳисобланади. 120 нафар номзоддан 16 нафари аёллардир.*

Салоҳиятли кадрлар захирасига киритилган номзодларнинг ҳар томонлама билим ва кўникмалари ошириб бориш ва раҳбарлик лавозимларига тайёрлаш мақсадида уларнинг шахсий ривожланиш режалари ишлаб чиқилди. Унда номзоднинг назарий ҳамда амалий билимларини оширишга катта эътибор

қаратилди. Хусусан, биринчи босқичда Агентлик томонидан “Салоҳиятли кадрлар захираси” га киритилган 120 нафар номзодлар жорий йилнинг январь ойида давлат фуқаролик хизматчиларига мўлжалланган 50 соатлик масофавий курсларда ўқитилди. Ўқув курси якуни билан номзодлар сертификатларга эга бўлдилар.

Кейинги босқичда эса захирага киритилган номзодларнинг касбий кўникмаларини ривожлантириш мақсадида вилоят бошқармалари ва маҳаллий ҳокимликларда стажировкалари ташкил қилинди. Стажировка 3 та гуруҳга бўлинган бўлиб, жорий йилнинг 6 февралидан 17 мартга қадар бўлиб ўтди. Бунда 1-2 ва 3 гуруҳларда 40 нафардан жами 120 нафар захирадаги номзодлар давлат органлари ва ташкилотларининг ҳудудий бошқармалари (туман, шаҳар бўлинмалари) ҳамда ҳокимликларда 2 ҳафталик стажировка ўтадилар.

Захирага киритилган номзодларнинг амалий тажрибаларини янада ошириш мақсадида Агентлик ташаббуси билан биринчи маротаба ҳоким ёрдамчилари, ёшлар етакчилари ва хотин-қизлар фаоллари ичидан сараланган номзод захира кадрлар вилоят ҳокими ўринбосарлари, 16 та туман ва шаҳар ҳокимлари ҳамда Агентликнинг ҳудудий филиали раҳбарига “Дублёр” сифатида бириктирилди.

Агентликнинг Самарқанд вилояти филиали раҳбари иштирокида “Дублёр” лар билан учрашув ўтказилиб, уларга дублёрлик жараёни, ўзлари бириктирилган вилоят ҳокими ўринбосарлари ва туман (шаҳар) ҳокимлари билан бирга ишлаш, стажировкани давом этиш муддатлари бўйича тушунчалар берилди.

“Салоҳиятли кадрлар захираси” га киритилган номзодлар жорий йилнинг 23 мартдан 10 апрелига қадар ўзлари бириктирилган раҳбарлага дублёр сифатида фаолият олиб боришди. Икки ҳафта давом этган “Дублёрлик” номзодларга ва шу билан бир қаторда масъул раҳбарлар учун ҳам биринчи маротаба ташкил этилганлиги билан аҳамиятли.

“Дублёр” лойиҳасидан кўзланган асосий мақсад “устоз-шогирд” анъаналари асосида раҳбарлик кўникмаларини ривожлантириш, лидерлик маҳорати ҳамда амалий тажрибасини оширишда кўмаклашишдан иборатдир. Туман (шаҳар) ҳокимларига дублёр сифатида фаолият юритаётган номзодлар ҳокимлар билан бир қаторда ишлаб ўзлари учун керакли бўлган билим ва кўникмаларни олишади. Бу эса уларни келгуси фаолиятида дастур-ул-амал бўлиб хизмат қилади.

Жомбой тумани ҳокими Қаюм Собиров “Салоҳиятли кадрлар захираси”га киритилган номзодларнинг раҳбарларга дублёрлик қилишлари улар учун жуда катта амалий мактаб бўлишини ва ташкилотларга раҳбарлик лавозимларига номзодлар аввало ушбу захирадан саралаб олиниш имконияти пайдо бўлганлигини таъкидлаб ўтди.

Хусусан, туман ҳокимининг тажрибасини устоз-шогирд анъанасига кўра “Журият” маҳалла фуқаролар йиғинида фаолият юритаётган ҳоким ёрдамчиси Шероз Давронов кунт билан ўрганмоқда. У бугунги кунда раҳбарлик кўникмаларини ривожлантириш, лидерлик маҳоратини шакллантириш фазилатларини ўзлаштиряпти.

“Раҳбар лавозимларида ишлаш учун жуда кўп синовлардан ўтиш керак, айниқса, ҳоким бўлиш учун эрталаб қишлоқ хўжалиги, кундузи молия, кечга тиббиёт бўйича мутахассис бўлиш талаб этилади, шунингдек, барча соҳаларни ичига кириши ва ўз устида доим ишлаши керак. Мен ўзим учун Қаюм Собировдан китоб ўқишни, ўз устимда доимо ишлашни, раҳбарлик, лидерлик кўникмаларини ўргандим”, - дейди туман ҳокимига бириктирилган дублёр Шероз Давронов.

Шунингдек, у ҳоким билан кун давомида бирга ишлаб ўзи учун жуда кўп амалий тажрибалар орттирмоқда. Мисол учун, Муборак Рамазон ойи муносабати билан Жомбой туманида ўтказилаётган ифторликларни ташкил қилиш ва шу орқали туманнинг барча маҳаллаларида яшовчи ногиронлиги бор, кекса отахон-онахонлар ва кам таъминланган аҳолининг ҳолидан хабар олишдек хайрли ишларда иштирок этиб келмоқда.

Бундан ташқари, мамлакатимизда 30 апрель куни бўлиб ўтадиган референдумга тайёргарлик, жойларда тарғибот тадбирларини ташкил қилиш, фуқароларимизга “Янгиланаётган Конституция” бўйича кенг маълумотлар бериб бориш ишларида фаол иштирок этмоқда. Ушбу йўналишлар ҳам захира кадр учун янги тажриба вазифасини ўтамоқда.

Албатта, малакали кадрлар захирасини бугундан яратиш келгусида раҳбарлик лавозимларига қобилятсиз, лидерлик кўникмаларига эга бўлмаган, тасодифий мутахассисларни келиб қолишини олдини олади. Ургут тумани ҳокими Ботир Жабборовга “Ўроқбойжар” маҳалла фуқаролар йиғинида фаолият юритувчи ҳоким ёрдамчиси Жавлонбек Ҳайдаров шогирд сифатида бириктирилган.

“Аввал туман ҳокимининг ёшлар масалалари бўйича ўринбосари лавозимида ишлаганман, ҳозирда “Ўроқбойжар” маҳалла фуқаролар йиғинида фаолият юритмоқдаман. Давлат хизматини ривожлантириш агентлиги томонидан ташкил қилинган “Дублёр” лойиҳасида Ургут тумани ҳокимига бириктирилдим. Ўзимга амалий кўникмалар олиш, иш тажрибамни янада ошириш учун бу менга жуда катта имконият бўлди. Ишни туман ҳокими билан кунлик иш режани тузиб олишдан бошлаймиз”, - дейди Жавлонбек Ҳайдаров.

У ҳоким билан биргаликда ҳар ҳафта ўтказиладиган “Сайёр қабуллар”да иштирок этиб, фуқаролар мурожаатларини қабул қилмоқда ва муаммоларга

жойида ечим топиш, ўрганиш талаб қилинадиган мурожаатларни тегишли тартибда кўриб чиқиш бўйича амалий кўникмаларини ривожлантирмоқда.

Хулоса ўрнида шуни таъкидлаш жоизки, сараланган захира кадрларни мунтазам равишда тайёрлаш, ўқитиш, малакасини ошириш, стажировка ўташи, раҳбарларга дублёр сифатида бириктирилиши орқали тажриба орттириши уларнинг келгусида раҳбарлик лавозимларига муносиб кадр сифатида шаклланишига замин яратади. Йўлга қўйилган тизим орқали эндиликда кадрлар раҳбарлик лавозимларига тўсатдан келиб қолишининг олди олинади, давлат бошқарув органларига пухта тайёргарлик кўрган, ўз устида тинимсиз ишлайдиган, халқни рози қила оладиган янги авлод кадрлари сараланишига хизмат қилади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати: (REFERENCES)

1. 2022 йил 8 августда қабул қилинган “Давлат фуқаролик хизмати” тўғрисидаги қонун.
2. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев 2022 йил 4 август куни “Давлат хизматини ислоҳ қилиш ва бошқарувда натижадорликни ошириш чора-тадбирлари” тўғрисида ўтказилган кенгайтирилган видеоселектор йиғилишининг 61-сонли баёни.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 3 октябрда қабул қилган “Кадрлар сиёсати ва давлат фуқаролик хизмати тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги 5843-сонли фармони.